

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 793/2568

“

เมื่อมีการปรับดวงเงินค่าจ้างตามสัญญา
ภายหลังจากการแก้ไขเปลี่ยนแปลงแบบแปลนการก่อสร้าง
ส่งผลให้ค่าปรับที่กำหนดไว้เดิมเป็นจำนวนเกินกว่า
อัตราที่ระเบียบว่าด้วยการพัสดุกำหนด

การที่หน่วยงานของรัฐผู้ว่าจ้างหักค่าปรับจากค่าจ้างที่จ่ายให้แก่ผู้รับจ้าง
จึงเป็นการหักค่าปรับไว้เกินกว่าที่มีสิทธิหักได้

หน่วยงานของรัฐผู้ว่าจ้างจึงต้องคืนเงินค่าปรับที่หักไว้เกินดังกล่าวให้แก่ผู้รับจ้าง
พร้อมดอกเบี้ยผิดนัดนับแต่วันที่มีการหักเงินค่าปรับข้างต้น

”

เรื่องเด่น ประเด็นดี

by สสค.

 เรื่องเด่นประเด็นดี by สสค. (EP. 6 ปี 69)

 คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 793/2568

 สัญญาทางปกครอง : การคิดค่าปรับกรณีมีการปรับลดวงเงินค่าจ้างตามสัญญา

◆ คดีนี้ผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้านแบบผิวดินขนาดใหญ่ วงเงินค่าจ้างจำนวน 3,573,800 บาท กำหนดจ่ายเงินค่าจ้างเป็น 3 งวด แต่ทำงานไม่แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนดและหน่วยงานของรัฐผู้ว่าจ้างยังไม่ได้บอกเลิกสัญญา ผู้ฟ้องคดีจึงต้องชำระค่าปรับให้แก่หน่วยงานของรัฐผู้ว่าจ้างในอัตราวันละ 3,573 บาท ตามที่กำหนดในสัญญา

◆ แต่โดยที่หน่วยงานของรัฐผู้ว่าจ้างได้ขอเปลี่ยนแปลงแบบแปลนการก่อสร้างและได้รับอนุมัติให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญา จึงได้มีการทำบันทึกแนบท้ายสัญญาจ้าง เพื่อปรับลดวงเงินค่าจ้างตามสัญญา โดยเรียกคืนค่างานในส่วนค่าเสาเข็ม ค่าตอกเสาเข็ม และค่างานอื่น ๆ คงเหลือค่าจ้างตามสัญญาเป็นเงินจำนวน 3,377,961 บาท

★ การที่หน่วยงานของรัฐผู้ว่าจ้างได้หักค่าปรับจากค่าจ้างที่จ่ายให้แก่ผู้ฟ้องคดีในอัตราวันละ 3,573 บาท จึงเป็นการหักค่าปรับรายวันเป็นจำนวนเกินกว่าอัตราร้อยละ 0.10 ของวงเงินค่าจ้างที่มีการปรับลด ซึ่งไม่ชอบตามข้อ 127 วรรคหนึ่ง ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 โดยหน่วยงานของรัฐผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะปรับผู้ฟ้องคดีเป็นรายวันในอัตราวันละ 3,377.96 บาท จำนวน 437 วัน เป็นเงินจำนวน 1,476,168.52 บาท

★ การที่หน่วยงานของรัฐผู้ว่าจ้างได้หักค่าปรับจากค่าจ้างที่จ่ายให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงินจำนวน 1,561,401 บาท จึงเป็นการหักค่าปรับไว้เกินกว่าที่จะมีสิทธิหักได้เป็นเงินจำนวน 85,232.48 บาท หน่วยงานของรัฐผู้ว่าจ้างจึงต้องคืนเงินค่าปรับจำนวนดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดี พร้อมดอกเบี้ยผิดนัดนับแต่วันที่มีการหักเงินค่าปรับจำนวนข้างต้น

◆ ส่วนประเด็นที่ว่าค่าปรับดังกล่าวสูงเกินส่วนหรือไม่ ต้องพิจารณาจากทางได้เสียของหน่วยงานของรัฐผู้ว่าจ้างมิใช่แต่ในทางทรัพย์สิน ประกอบกับพฤติการณ์การเคารพสัญญาของผู้ที่ต้องรับผิดชอบ โดยพิจารณาจากข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ของเรื่องเป็นกรณีไป

★ เมื่อการที่ผู้ฟ้องคดีส่งมอบงานล่าช้าเป็นเวลา 437 วัน ส่งผลกระทบต่อการจัดทำบริการสาธารณะของหน่วยงานของรัฐผู้ว่าจ้าง แม้ผู้ฟ้องคดีจะมีหนังสือแจ้งว่าจะทำงานให้แล้วเสร็จและยินยอมเสียค่าปรับโดยไม่มีเงื่อนไขใด ๆ ทั้งสิ้นก็ตาม

★ แต่เมื่อพิจารณาถึงทางได้เสียของหน่วยงานของรัฐผู้ว่าจ้างทุกอย่างอันชอบด้วยกฎหมายแล้ว ค่าปรับจำนวน 1,476,168.52 บาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 43.70 ของวงเงินค่าจ้าง เป็นเบี้ยปรับที่สูงเกินส่วน เห็นควรลดค่าปรับลงเหลือร้อยละ 40 ของวงเงินค่าจ้างตามสัญญา เป็นเงินจำนวน 1,351,184.40 บาท ทั้งนี้ตามมาตรา 383 วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

*หมายเหตุ : คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 939/2566 และที่ อ. 948/2567 วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน